

Аудитын код: САГ-2018/111/СТА-ТӨҮГ

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу:

Цахим хуудас: www.audit.mn

Санхүүгийн аудитын газрын захирал бөгөөд тэргүүлэх аудитор Ц.Наранчимэг
Утас: 261663 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn

Аудитын менежер С.Оюунгэрэл
Утас: 261885 Цахим хаяг: oyungerels@audit.gov.mn

Ахлах аудитор Д.Цэрэндорж
Утас: 261740 Цахим хаяг: Tserendorjd@audit.gov.mn

Голден пэйж аудит ХХК

Захирал С.Оюунгэрэл
Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Аудитор Б.Одгэрэл
Утас: 70117179 Цахим хаяг: odgerel@goldenpageaudit.mn

Улаанбаатар хот

АГУУЛГА

1. Аудитын гэрчилгээ.....	1
2. Аудитын тайлан.....	1
2.1 Оршил.....	1
2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	1
2.3 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин	2
2.4 Аудитын шалгуур үзүүлэлт, арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	3
2.5 Дотоод хяналт	3
2.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	3
2.7 Шилэн дансны мэдээлэл.....	3
2.8 Төлөвлөлтийн шатанд тооцсон эрсдэл, түүний үр дагавар	4
2.9 Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл	4
2.9.1 Үндсэн хөрөнгийн талаар.....	4
2.9.2 Өглөг, авлагын талаар	5
2.9.3 Худалдан авах ажиллагааны талаар.....	5
2.9.4 Мөнгөн хөрөнгийн талаар.....	6
2.9.5 Зардлын талаар	6
2.9.6 Дотоод хяналтын талаар.....	6
2.10 Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал.....	6
2.11 Дараагийн аудитаар авч үзэх асуудлууд.....	7
2.12 Аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл	7
2.13 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	7
2.14 Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар:	7
2.15 Санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	7
3. Менежментийн захидал.....	8
3.1 Үндсэн хөрөнгийн талаар.....	9
3.2 Үндсэн хөрөнгийн талаар.....	10
3.3 Өглөг, авлагын талаар.....	11
3.4 Худалдан авах ажиллагааны талаар.....	12
3.5 Мөнгөн хөрөнгийн талаар.....	13
3.6 Дотоод хяналтын талаар.....	14
4. Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан.....	15
4.1 Аудит хийгдсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	15
4.2 Аудит хийгдсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	17
4.3 Аудит хийгдсэн цэвэр хөрөнгө/ өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	19
4.4 Аудит хийгдсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	20

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Я.ТӨМӨРБААТАР ТАНАА

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийг эс тооцвол, Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй тайлан, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул хязгаарлалттай санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Монголын Улсын Их сургуулийн 2017 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Аудитын гол асуудал

- Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэргүйгээр 30,752.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 19,080.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан;
- Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах 4,770.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулаагүй;
- Гадаад оюутны сургалтын төлбөр, буфет, заалны түрээсийн төлбөр, хандивын орлого болон тендерийн материалын 2,457.1 сая төгрөгийн орлогыг бэлнээр хүлээн авч зарцуулсан ба кассын бүртгэлийн дэвтэр хөтлөөгүй;
- Тайлант оны эцэст 578.3 сая төгрөгийн авлага, 305.2 сая төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй;
- Худалдан авах ажиллагааны тендер зарласан боловч тендер сонгон шалгаруулалтын хуулийг мөрдлөг болгон ажиллаагүй;
- Дотоод хяналтын 2 ажилтантай ба санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй зэрэг зөрчлүүд нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, эрх ба үүрэг, иж бүрэн байдал, үнэлгээ, хэмжилт, толилуулга, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудитын тайлан

2.1 Оршил

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн аудитын тайланг захирлын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Я.Төмөрбаатар танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд танай байгууллагын санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, залруулаагүй материаллаг биш алдаа зөрчлийн талаарх тайлбар, тодруулга, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Менежментийн захидалд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллах, мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг мөрдөн ажиллах, өглөг, авлагын дүнг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулах, актлагдсан болон данснаас хассан үндсэн хөрөнгөнд хамаарах дахин үнэлгээний нэмэгдлийн дүнг хорогдуулах, төрийн өмчийн түрээсийн гэрээг байгуулан ажиллах, нэмэгдсэн болон данснаас хасагдсан үндсэн хөрөнгөнд зохих зөвшөөрөл, шийдвэр авах зэрэг зөвлөмжийг тусгасан болно.

Аудитын явцад Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн аудитын журам, гарын авлагад дурдсан аудитын төлөвлөлт, гүйцэтгэл, тайлагналын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, баримтжуулсан бөгөөд аудитад баримталсан стандарт, зарчим, үйл явцын талаарх мэдээллийг аудитын санал дүгнэлтэд тодорхойлсон болно.

2.2 Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.5, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Аудитыг Төрийн аудитын тухай, Төсвийн тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулиуд болон холбогдох бусад хууль, тогтоомжийн хүрээнд Аудитын олон улсын стандарт, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчмуудад нийцүүлэн төлөвлөлтийн шатанд боловсруулсан төлөвлөгөө, хөтөлбөрийн дагуу явуулав.

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт /УСНББОУС/, түүнд нийцүүлэн гаргасан байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Байгууллагын удирдлага санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй. ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2018 оны 2 дугаар сарын 6-наас 2018 оны 3 дугаар сарын 14-ний хооронд хийж, аудитын тайланг 2018 оны 3 дугаар сарын 15-нд эцэслэн баталгаажуулж, байгууллагын удирдлагад хүргүүлэхээр төлөвлөн, “Голден пэйж аудит” ХХК-ийн аудитын баг гүйцэтгэв.

Аудитаар Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Монгол Улсын Их сургуулийн Санхүү, эдийн засгийн газрын даргын 2018 оны 2 дугаар сарын 14-ны өдрийн 603 тоот албан бичгээр “Голден пэйж аудит ХХК”-д ирүүлсэн.

2.3 БАЙГУУЛЛАГЫН ЗОРИЛГО, ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА, ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН ОРЧИН

Монгол Улсын Их сургууль нь санхүүгийн үйл ажиллагаандаа Төсвийн тухай, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай, Дээд боловсролын тухай, Боловсролын тухай, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай болон бусад холбогдох хуулиуд, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт /УСНББОУС/, Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар, санхүүгийн тайлан, тодруулгын маягт, санхүүгийн тайлан бэлтгэж гаргах аргачлал зэрэг эрх зүйн актуудыг мөрдөж байна.

Дээд боловсролын тухай хуулийн 2 дугаар зүйлийн 2.1-д “Дээд боловсролын зорилго нь төрөөс боловсролын талаар баримтлах бодлогод тулгуурлан боловсролын үндсэн зарчим, олон улсын нийтлэг жишиг, хандлагад нийцүүлэн иргэнд дээд боловсрол олгоход оршино”, 4 дүгээр зүйлийн 4.2-т “Их сургууль нь бакалавр, магистр, докторын зэрэг олгох сургалт эрхлэхээс гадна судалгааны ажил зонхилсон лаборатори бүхий эрдэм шинжилгээ, сургалт, үйлдвэрлэлийн нэгдэл хэлбэртэй дээд боловсролын сургалтын байгууллага байх бөгөөд их сургууль нь магистр, докторын сургалт дагнан эрхэлж болно” хэмээн тус байгууллагын үйл ажиллагааны зорилго, зорилтыг тодорхойлсон байна.

Монгол Улсын Их сургуулийн үйл ажиллагааны зорилго:

Монгол Улсын Их Сургуулийн алсын хараа нь "дэлхийн түвшний их сургууль" болоход оршино.

Үйл ажиллагааны стратегийн зорилт:

Үйл ажиллагааны тэргүүлэх чиглэл, эрхэм зорилгын хүрээнд 2024 онд МУИС нь чөлөөт мэдлэг буюу "либерал арт" уламжлалд суурилсан, бүс нутгийн хэмжээнд тэргүүлэх байр суурьтай судалгааны их сургууль болж, улмаар Азийн шилдэг 100 их сургуулийн эгнээнд багтаж орох зорилт тавин ажиллаж байна. Энэхүү алсын харааны хүрээнд МУИС нь шинжлэх ухааны үндсэн салбаруудыг хамарсан чөлөөт мэдлэг буюу "либерал арт" уламжлалд суурилсан хөтөлбөртэй, байгалийн ухаан, эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн суурь асуудлаар сургалт, судалгааны ажлыг тогтвортой эрхэлж, эрдэм мэдлэгийг түгээн дэлгэрүүлэх эрхэм зорилготой академик буюу эрдмийн байгууллага болно.

Монгол Улсын Их Сургуулийн үйл ажиллагаанаас нийт 46,299,986.48 мянган төгрөгийн орлого олсон байна. Үүнд:

- Бакалаврийн сургалтын орлого
- Магистрийн сургалтын төлбөр
- Докторын сургалтын төлбөр

	ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
01	ХЭЗГААРДАЛТАЙ САНАД ДҮГНЭЛТ
34,815,132.41	мян.төг
2,001,193.95	мян.төг
390,143.04	мян.төг

➤ Гадаад оюутны төлбөр	1,231,804.27 мян.төг
➤ МСҮТ-ийн сургалтын төлбөр	9,042.0 мян.төг
➤ Лицей сургуулийн сургалтын төлбөр	471,270.11 мян.төг
➤ Оюутны байрны орлого	907,189.57 мян.төг
➤ ЭШ-ний гэрээт ажил, төсөл	2,230,080.57 мян.төг
➤ Хадгаламжийн хүүгийн орлого	1,913,651.39 мян.төг
➤ ААТ нэгжийн орлого	934,237.38 мян.төг
➤ Түрээсийн орлого	129,336.54 мян.төг
➤ Хандив орлого	200,292.91 мян.төг
➤ Бусад хураамж, түр сургалт, диплом	1,066,612.94 мян.төг

Тайлант онд 2017 оны Засгийн газрын тогтоолоор тус сургуулийн бүрэлдэхүүнд байсан Худалдаа Үйлдвэрлэлийн Дээд сургуулийг Монгол Улсын Их сургуулиас тусгаарлан Худалдаа Үйлдвэрлэлийн Их сургууль болгон өөрчлөн зохион байгуулсан ба шилжүүсэн хөрөнгийг Засгийн Газрын Капитал /Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт/ дансыг 3,590.4 сая төгрөгөөр бууруулан бичсэн байна.

2.4 Аудитын шалгуур үзүүлэлт, арга зүй, хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудит хийхэд Аудитын олон улсын стандарт, Аудитын дээд байгууллагуудын олон улсын стандарт 1000–1810 буюу Санхүүгийн аудитын удирдамж, Нягтлан бодох бүртгэлийн нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчмууд, УСНББОУС, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандарт, Төсвийн тухай болон Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг гол шалгуур болголоо.

Аудитаар Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санал дүгнэлт өгөх зорилгоор тэдний бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн дансдын уламжлалт болон хяналтын эрсдэлийг үнэлж баримтжууллаа.

Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг бэлтгэн гаргахад баримталсан бодлого, зарчмуудыг үнэлж, аудитын 9 чиглэлээр түүвэрчилсэн байдлаар аудитын 63 горим, сорил гүйцэтгэв. /ТАБ-СТА-В-3/

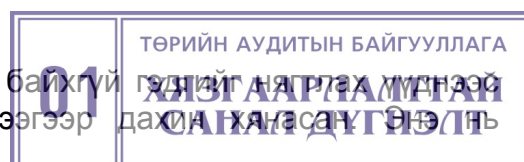
Эдгээр горим сорилыг хэрэгжүүлэх явцад илэрсэн алдаа, зөрчилтэй зарим гол асуудлыг энэ тайлангийн 2.9 дэх заалтад хураангуйлан тэмдэглэв.

Монгол Улсын Их сургуулийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа мэдээллийн технологи, бүртгэл мэдээллийн системийн үйл ажиллагаатай танилцан түүний нарийн төвөгтэй байдлыг үнэлэхэд эрсдэл бага буюу мэдээллийн технологийн мэргэжилтний оролцоо шаардлагагүй гэсэн үнэлгээ авсан тул аудитыг шууд гүйцэтгэлээ.

Монгол Улсын Их сургууль нь санхүүгийн тайлангаа нягтлан бодох бүртгэлийн Powersoft болон Excel програмуудыг ашиглан бэлтгэсэн байна.

2.5 Дотоод хяналт

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлан бодох үүрэг дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан. Энэ нь

материаллаг алдаа гарахаас хамгаалахын тулд жилийн турш үр нөлөөтэй ажиллах ёстой гол хяналтуудыг тодруулах, судлах зорилготой юм.

Монгол Улсын Их сургуулийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт хангалтгүй гэж үзлээ.

Дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүйгээс, санхүү, төсөв, нягтлан бодох бүртгэл, хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудлууд давтан илэрч байна.

2.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Монгол Улсын Их сургууль нь 2017 онд улсын төсвөөс урсгал зардалд 1,099.5 сая төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 237.4 сая төгрөг, бусад төсөвт байгууллагаас 3,922.6 сая төгрөг, тусгай зориулалтын сангаас 1,225.8 сая төгрөгийн санхүүжилт авсан.

Өөрийн үйл ажиллагаанаас 43,165.4 сая төгрөгийн орлого олж, хандиваар 492.9 сая төгрөгийн орлого олсон байна.

Үндсэн үйл ажиллагааны зардалд 39,732.9 сая төгрөгийг зарцуулж 10,441.6 сая төгрөгийн үр дүнтэй ажилласан байна.

2.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Монгол Улсын Их сургууль нь Шилэн дансны тухай хуульд заасны дагуу хуульд заасан хугацаанд жил, улирал, сар, тухай бүр оруулах мэдээллийг оруулсан байна.

Шилэн дансны сайтад байгууллагын тухайн жилийн зорилтот түвшин, гүйцэтгэл, цалингаас бусад 5 сая төгрөгөөс дээш орлого, санхүүжилт зэрэг мэдээллийг оруулсан. Шилэн дансанд нийт 145 мэдээ оруулах ёстойгоос 142 мэдээг оруулсан байна. Хугацаа хоцорч оруулсан 84 мэдээ, хугацаандаа оруулсан 58 мэдээ байна.

2.8 Төлөвлөлтийн шатанд тооцсон эрсдэл, түүний үр дагавар

Аудитын төлөвлөгөөний дагуу аудитын 9 чиглэлээр эрсдэл тогтоож, батламж мэдэгдлүүдийн хүрээнд данс бүрээр, нийт 63 нарийвчилсан горим, сорил гүйцэтгэв.

Хэрэгжүүлсэн горим сорилын үр дүнг гүйцэтгэлийн үе шатны “Төлөвлөсөн горим, сорилуудыг хэрэгжүүлж, үр дүнг аудитын чиглэл тус бүрээр баримтжуулах” гэсэн үе шатны ажилд хамааруулан ТАБ-СТА-В-3 маягтаар данс тус бүрээр баримтжуулсан болно.

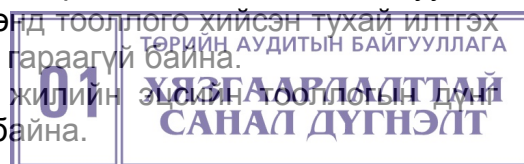
Дээрх горим сорилыг хэрэгжүүлэх явцад илэрсэн зарим зөрчилтэй асуудлыг энэ тайлангийн 2.9-д хураангуйлан тэмдэглэв.

2.9 Аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчилтэй асуудал, гаргасан шийдэл

2.9.1 Үндсэн хөрөнгийн талаар

1. Захирлын А/341 дүгээр тушаалаар үндсэн хөрөнгийн тооллого явуулах шийдвэртэй ч 42,222.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөнд тооллого хийсэн тухай илтгэх хуудасгүй, тооллогын дүнг нэгтгэсэн тайлан эцэслэн гараагүй байна.

Тус сургуулийн үндсэн хөрөнгийн 2017 оны жилийн эцсийн тооллогын дүнг эцэслэн нэгтгэлгүйгээр санхүүгийн тайлан гаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д “жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө, хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг хийнэ”, 20 дугаар зүйлийн 20.2-т “ерөнхий нягтлан бодогч...”, 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч худалдан авагчтай тооцоо нийлж үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах талаар албан шаардлага хүргүүлэх;

2. Төрийн өмчийг түрээслүүлэх гэрээ байгуулаагүйгээс 6.4 сая төгрөгийн орлогыг төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор баталсан “Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгө түрээслүүлэх журам”-ын 2.14-д “төрийн өөрийн өмчийн үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн гэрээг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар батлуулан Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт бүртгүүлнэ” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн 6.4 сая төгрөгийн түрээсийн орлогыг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох;

3. Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны үлдэгдэл 17,783.3 сая төгрөг байна. Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах 4,770.3 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулаагүй байна.

Энэ нь НББОУС-17 “Үндсэн хөрөнгө”-ийн 50 дугаар зүйлд “дахин үнэлсэн хөрөнгө нь элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн, уг хөрөнгийг худалдсан эсвэл данснаас хассан үед дахин үнэлгээний хэрэгжилтийг хүлээн зөвшөөрч, уг хөрөнгийн хувьд дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансанд хуримтлагдсан дүнг, хуримтлагдсан үр дүнгийн дансанд шилжүүлэн бүртгэнэ” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах дүнгээр үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулан бүртгэх талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

4. Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын шийдвэргүйгээр 30,752.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 19,080.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.3-д “төрийн өмчит хуулийн этгээд үл хөдлөх хөрөнгийг захиалгын үндсэн дээр зөвхөн төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэрээр олж авна”;

Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2017 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 1.2-д “төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, худалдах, акталж данснаас хасах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Төрийн өмчийн бодлого, шийдвэрлүүлнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

зохицуулалтын газарт тавьж
01 ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам-ыг хэрэгжүүлэн ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

2.9.2 Өглөг, авлагын талаар

Тайлант оны эцэст 5,710.7 сая төгрөгийн өглөг, 2,024.4 сая төгрөгийн авлагатай байна.

Өглөгийн 305.2 сая төгрөг, авлагын 578.3 сая төгрөгийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

2.9.3 Худалдан авах ажиллагааны талаар

Тайлант онд 5,996.7 сая төгрөгийн худалдан авалт хийхдээ төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан нээлтийн тэмдэглэл хөтлөөгүй, тендерт оролцогчдод албан тоот мэдэгдэл хүргүүлээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.5.3-д “тендерийн баримт бичиг, бусад мэдээлэл авах, тендер ирүүлэх хаяг”, 21.5.7-д “тендер нээх хугацаа”, 26.3-д “тендер нээх үед тендерт оролцогчийн нэр, тендерийн үнэ, тендерийн хувилбарт саналтайгаар ирүүлэхийг зөвшөөрсөн тохиолдолд хувилбарт саналын үнэ, мөн тендерт тусгасан үнийн хөнгөлөлт, тендерийн баталгаа ирүүлсэн эсэх, оролцогч өөрийн тендерийг өөрчилсөн, эсвэл татгалзсан тухай мэдээллийг захиалагч зарлаж тэмдэглэл үйлдэнэ”; 26.4-д “Энэ хуулийн 26.2-д заасан этгээд захиалагч байгууллагын төлөөлөгч 26.3-д заасан тэмдэглэлд гарын үсэг зурна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах зөвлөмж хүргүүлэх;

2.9.4 Мөнгөн хөрөнгийн талаар

Гадаад оюутны сургалтын төлбөр, буфет, заалны түрээсийн төлбөр, хандивын орлого болон тендерийн материалын 2,457.1 сая төгрөгийн орлогыг бэлнээр хүлээн авч зарцуулсан ба кассын бүртгэлийн дэвтэр хөтлөгдөөгүй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам"-ын 7.2-т “Мөнгөн кассын нярав бэлэн мөнгөний гүйлгээ тус бүрийг кассын дэвтэрт бүртгэж, өдөр бүр кассын тайлан гаргаж, кассын дэвтрийн хуудас бүрийг дугаарлан, дэвтрийн сүүлчийн хуудасны тоог бичиж дараагийн ажлын өдрийн 12 цагаас хэтрүүлэхгүйгээр, нягтлан бодогчид шилжүүлэн өгч хянуулж байна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журмыг мөрдөн ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

2.9.5 Зардлын талаар

Тус сургууль байгуулагдсаны 75 жилийн ой болон бусад баяр ёслолын арга хэмжээнд 787.0 сая төгрөг зарцуулсан байна.

Энэ нь Засгийн газрын 2014 оны “Төсвийг хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай” 147 дугаар тогтоолын 3.6-д “улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгөөр, ялангуяа төсвийн нэмэлт орлого, хандив болон тусламжийн орлогоор гадаад, дотоодын тойрон аялал, зугаалга, ой тэмдэглэх арга хэмжээ, урлагийн наадам, уралдаан тэмцээн зохион байгуулахгүй байх” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Засгийн газрын 147 дугаар тогтоолыг зөрчин баяр ёслол, ойн арга хэмжээнд зарцуулсан 787.0 сая төгрөгт албан шаардлага тогтоох;

2.9.6 Дотоод хяналтын талаар

Дотоод хяналтын 2 ажилтантай ба санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэх;

2.10 АНХААРАЛ ТАТАХУЙЦ БУСАД ЧУХАЛ АСУУДАЛ

Анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал байхгүй болно.

2.11 ДАРААГИЙН АУДИТААР АВЧ ҮЗЭХ АСУУДЛУУД

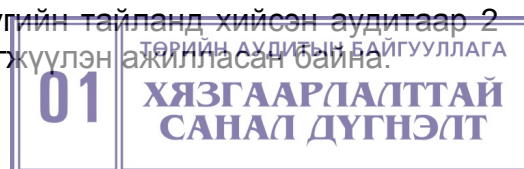
Монгол Улсын Их сургуулийн 2018 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн аудитаар сургалтын төлбөрийн орлого болон тус сургуулийн бүрэлдэхүүнд багтдаг хүрээлэн, төвүүдийн үйл ажиллагааг нарийвчлан шалгах нь зүйтэй гэж үзлээ.

2.12 АУДИТААР ИЛЭРСЭН ЗӨРЧЛИЙН НЭГТГЭЛ

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 100,959.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн ба 43,009.3 сая төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага хүргүүлж, 6.4 сая төгрөгийн зөрчилд төлбөрийн 1 акт тогтоож, 57,944.1 сая төгрөгийн зөрчилд 6 зөвлөмж өгсөн.

2.13 ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТ

Монгол Улсын Их сургуулийн 2016 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 2 зөвлөмж өгөгдсөн байна. Өгөгдсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажилласан байна.

2.14 МАТЕРИАЛЛАГ БАЙДЛЫН СУУРЬ СОНГОСОН ҮНДЭСЛЭЛ, ТАЙЛБАР:

Аудитыг төлөвлөх болон гүйцэтгэх үеийн материаллаг байдлыг Аудитын олон улсын стандарт 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгов.

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 40,036.4 сая төгрөг бөгөөд 1.0 хувиар буюу 400.4 сая төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

2.15 САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ХЭЛБЭР, ҮНДЭСЛЭЛ

Дээрх алдаа зөрчлийн нөлөөллийг эс тооцвол, Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлтийн болон илчлэл тодруулгад тайлагнасан үлдэгдэл, ажил гүйлгээнүүдийг холбогдох хууль, СТОУС, түүнд нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан заавар, журмуудын дагуу материаллаг байдлын хувьд алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн тул “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгч байна.

3 МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Үндэсний аудитын газар аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгчид зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүүгийн хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг билээ.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга Аудитын олон улсын стандарт болон аудитын горимоос урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлангийн талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний горим зориулагдсан.

Энэ нь Монгол Улсын Их сургуулийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан санхүүгийн ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Менежментийн захидалд дурдсан зөвлөмжүүд цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг ач холбогдлынх нь дарааллаар эрэмбэлэн дор нэгтгэн харуулав.

3.1 Үндсэн хөрөнгийн талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны үлдэгдэл 17,783.3 сая төгрөг байна. Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах 4,770.3 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулаагүй байна.

Энэ нь НББОУС-17 “Үндсэн хөрөнгө”-ийн 50 дугаар зүйлд “дахин үнэлсэн хөрөнгө нь элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн, уг хөрөнгийг худалдсан эсвэл данснаас хассан үед дахин үнэлгээний хэрэгжилтийг хүлээн зөвшөөрч, уг хөрөнгийн хувьд дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансанд хуримтлагдсан дүнг, хуримтлагдсан үр дүнгийн дансанд шилжүүлэн бүртгэнэ” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах дүнгээр үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулан бүртгэх.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Эрсдэлүүд

Стандарт, хууль журам зөрчигдөх, үр дүн буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлтэй.

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

3.2 Үндсэн хөрөнгийн талаар**Тэргүүлэх ач холбогдол №1****ҮАГ-ын ажиглалт**

Тайлант онд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын шийдвэргүйгээр 30,752.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 19,080.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 24.3-д “төрийн өмчит хуулийн этгээд үл хөдлөх хөрөнгийг захиалгын үндсэн дээр зөвхөн төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын шийдвэрээр олж авна”, Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын 2017 оны 86 дугаар тогтоолоор баталсан “Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам”-ын 1.2-д “төрийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, худалдах, акталж данснаас хасах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Эрсдэлүүд

Хууль тогтоомж зөрчигдөх, үр дүн буруу илэрхийлэгдэх эрсдэлтэй.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журмыг хэрэгжүүлэн ажиллах.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

3.3 Өглөг, авлагын талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Тайлант оны эцэст 5,710.7 сая төгрөгийн өглөг, 2,024.4 сая төгрөгийн авлагатай байна. 305.2 сая төгрөгийн өглөг, 578.3 сая төгрөгийн авлагыг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.6-д “эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Эрсдэлүүд

Хууль, тогтоомж зөрчигдөх эрсдэлтэй.

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

3.4 Худалдан авах ажиллагааны талаар**Тэргүүлэх ач холбогдол №1****ҮАГ-ын ажиглалт**

Тайлант онд 5,996.7 сая төгрөгийн худалдан авалт хийхдээ төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд заасан нээлтийн тэмдэглэл хөтлөөгүй, тендерт оролцогчдод албан тоот мэдэгдэл хүргүүлээгүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.5.3-д “тендерийн баримт бичиг, бусад мэдээлэл авах, тендер ирүүлэх хаяг”, 21.5.7-д “тендер нээх хугацаа”, 26.3-д “тендер нээх үед тендерт оролцогчийн нэр, тендерийн үнэ, тендерийн хувилбарт саналтайгаар ирүүлэхийг зөвшөөрсөн тохиолдолд хувилбарт саналын үнэ, мөн тендерт тусгасан үнийн хөнгөлөлт, тендерийн баталгаа ирүүлсэн эсэх, оролцогч өөрийн тендерийг өөрчилсөн, эсвэл татгалзсан тухай мэдээллийг захиалагч зарлаж тэмдэглэл үйлдэнэ”, 26.4-д “Энэ хуулийн 26.2-д заасан этгээд захиалагч байгууллагын төлөөлөгч 26.3-д заасан тэмдэглэлд гарын үсэг зурна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Эрсдэлүүд

Хууль, тогтоомж зөрчигдөх эрсдэлтэй.

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

3.5 МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ТАЛААР

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Гадаад оюутны сургалтын төлбөр, буфет, заалны түрээсийн төлбөр, хандивын орлого болон тендерийн материалын 2,457.1 сая төгрөгийн орлогыг бэлнээр хүлээн авч зарцуулсан ба кассын бүртгэлийн дэвтэр хөтлөгдөөгүй байна.

Энэ нь Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам"-ын 7.2-т "Мөнгөн кассын нярав бэлэн мөнгөний гүйлгээ тус бүрийг кассын дэвтэрт бүртгэж, өдөр бүр кассын тайлан гаргаж, кассын дэвтрийн хуудас бүрийг дугаарлан, дэвтрийн сүүлчийн хуудасны тоог бичиж дараагийн ажлын өдрийн 12 цагаас хэтрүүлэхгүйгээр нягтлан бодогчид шилжүүлэн өгч хянуулж байна" гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Сангийн сайдын 2012 оны 276 дугаар тушаалаар батлагдсан "Төсвийн байгууллагын мөнгөн кассын ажиллагааны журам"-ыг мөрдөн ажиллах.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Эрсдэлүүд

Хууль, журам зөрчигдөх эрсдэлтэй.

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

3.6 Дотоод хяналтын талаар

Тэргүүлэх ач холбогдол №1

ҮАГ-ын ажиглалт

Дотоод хяналтын 2 ажилтантай ба санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 67 дугаар зүйлийн 67.1-д “төрийн өмчит хуулийн этгээдийн эрх баригч нь өмч хөрөнгийн хадгалалт, хамгаалалтын байдалд өдөр тутам тавих дотоодын хяналтыг зохион байгуулж, түүний үр дүнг төрийн өмнө хариуцна” гэж заасныг зөрчсөн байна.

ҮАГ-ын зөвлөмж

Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах.

- Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн 2018 оны 07-р сарын 01-ны дотор ҮАГ-т хариу ирүүлэх

Эрсдэлүүд

Стандарт, хууль журам зөрчигдөх, хяналт алдагдах эрсдэлтэй.

Төсвийн захирагчийн хариу

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллана.

01

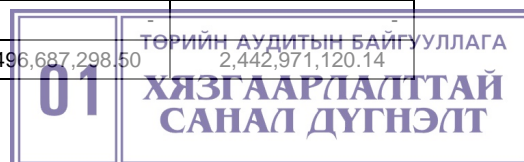
ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

4 Аудит хийгдсэн санхүүгийн тайлан

4.1 АУДИТ ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН БАЙДЛЫН ТАЙЛАН

ТАЙЛАНТ ХУГАЦАА: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон тайлан

	БАЛАНСЫН ЗҮЙЛ	ЭХНИЙ ҮЛДЭГДЭЛ	ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ
	МӨНГӨ БА ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	21,673,512,194.94	23,763,897,746.03
	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө	6,721,731.00	11,798,278.93
	Жижиг мөнгөн сан	-	-
	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө- Төгрөг	16,834,930,834.58	22,829,274,839.96
	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө- Гадаад валют	4,831,859,629.36	922,824,627.14
	Богино хугацаат хадгаламж	-	-
	Замд яваа мөнгөн хөрөнгө	-	-
	АВЛАГА	2,243,252,646.91	2,024,398,802.54
	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	710,443,564.00	497,434,567.38
	Бусад авлага	1,532,809,082.91	1,526,964,235.16
	Дотоод тооцоо	-	-
	УРЬДЧИЛЖ ТӨЛСӨН ТӨЛБӨР	-	-
	Урьдчилгаа тооцоо	-	-
	Урьдчилж гарсан зардал	-	-
	БАРАА МАТЕРИАЛ	2,235,411,518.95	2,273,901,679.07
	Түүхий эд материал	2,333,752.27	2,156,034.92
	Дуусаагүй үйлдвэрлэл	-	-
	Бэлэн бүтээгдэхүүн	-	-
	Хангамжийн материал	2,233,077,766.68	2,271,745,644.15
	Мал, амьтад	-	-
	Бусад	-	-
	НӨӨЦИЙН БАРАА	-	-
	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	26,152,176,360.80	28,062,198,227.64
	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГӨ	-	-
	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	50,570,054,319.09	55,995,875,960.79
	Биет хөрөнгө	-	-
	Барилга, байгууламж	56,760,508,185.72	71,423,950,933.91
	Хуримтлагдсан элэгдэл	(30,186,115,544.48)	(29,555,043,854.37)
	Авто - тээврийн хэрэгсэл	369,408,436.00	354,393,936.00
	Хуримтлагдсан элэгдэл	(340,367,035.11)	(318,348,590.65)
	Машин тоног төхөөрөмж	13,000,786,862.68	16,430,694,092.82
	Хуримтлагдсан элэгдэл	(8,150,988,812.75)	(8,307,599,301.92)
	Тавилга эд хогшил	5,333,301,630.29	6,140,663,360.77
	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,310,565,223.36)	(3,106,096,431.44)
	Батлан хамгаалах болон цэргийн зориулалттай тоног төхөөрөмж	-	-
	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
	Түүх соёлын дурсгалт зүйлс	-	-
	Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
	Номын фонд	2,496,687,298.50	2,442,971,120.14

Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
Бусад үндсэн хөрөнгө	308,946,405.00	294,594,077.50
Хуримтлагдсан элэгдэл	(195,240,780.50)	(177,971,230.85)
Дуусаагүй барилга, байгууламж	14,352,897,674.19	225,908,127.00
Биет бус хөрөнгө	-	-
Программ хангамж	237,855,070.52	257,351,389.12
Хуримтлагдсан элэгдэл	(107,059,847.61)	(109,591,667.24)
Хувьцаагаарх хөрөнгө оруулалт	100,000,000.00	-
Хуримтлагдсан элэгдэл	-	-
ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	50,670,054,319.09	55,995,875,960.79
НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	76,822,230,679.89	84,058,074,188.43
ӨР ТӨЛБӨР, ЭЗНИЙ ӨМЧ	-	-
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	-
Өглөг	182,691,642.43	297,966,716.14
Ажиллагчидтай холбогдсон тооцоо	140,369,256.36	145,602,500.64
Бараа үйлчилгээний зардлын тооцоо	41,112,481.39	117,086,140.50
Зээлийн хүүгийн өглөг	-	-
Татаас санхүүжилтын тооцоо	-	-
Дотоод тооцоо	-	-
НДШ-ийн өглөг	762,904.68	-
Бусад өглөг	447,000.00	35,278,075.00
Урьдчилж орсон орлого	5,143,408,173.76	5,412,775,143.69
Урьдчилгаа - Төсвийн татаас	7,268,000.00	7,268,000.00
Бусад урьдчилж орсон орлого	5,136,140,173.76	5,405,507,143.69
БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	5,326,099,816.19	5,710,741,859.83
УРТ ХУГАЦААТ ӨР, ТӨЛБӨР	-	-
Урт хугацаат зээл	-	-
УРТ ХУГАЦААТ ӨР, ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	-	-
ЭЗНИЙ ӨМЧ	-	-
Засгийн газрын хувь оролцоо	19,882,266,188.17	16,291,864,664.47
Хуримтлагдсан үр дүн	-	-
Өмнөх үеийн үр дүн	33,830,532,333.05	33,830,532,333.05
Тайлант үеийн үр дүн	-	10,441,602,988.60
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	17,783,332,342.48	17,783,332,342.48
ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН ДҮН	71,496,130,863.70	78,347,332,328.60
ӨР ТӨЛБӨР, ЭЗНИЙ ӨМЧИЙН ДҮН	76,822,230,679.89	84,058,074,188.43

4.2 АУДИТ ХИЙГДСЭН САНХҮҮГИЙН ҮР ДҮНГИЙН ТАЙЛАН

ТАЙЛАНТ ХУГАЦАА: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон тайлан

ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО		
ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,008,943,490.79	6,485,259,290.79
Улсын төсвөөс	1,868,796,594.79	1,099,472,890.11
Урсгал	1,079,256,296.94	1,099,472,890.11
Хөрөнгийн	789,540,297.85	
Орон нутгийн төсвөөс	228,149,636.00	237,423,510.00
Бусад төсөвт байгууллагаас	1,739,316,160.00	3,922,605,890.68
Нийгмийн даатгалын сангаас		
Бусад тусгай зориулалтын сангаас	1,172,681,100.00	1,225,757,000.00
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	545,009,682.31	492,991,997.99
Олон улсын байгууллагын тусламж		
Төсөвт байгууллагаас		
Бусад байгууллагаас	545,009,682.31	492,991,997.99
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	42,042,057,349.16	43,400,879,988.20
өмчийн орлого		
Төсөвт байгууллагын төлбөртэй Үйлчилгээний орлого	41,643,150,993.97	43,165,408,559.16
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	36,320,693,758.92	37,092,049,618.29
Үндсэн бус ажил Үйлчилгээний орлого	5,322,457,235.05	6,073,358,940.87
Торгууль, төлбөрийн орлого	398,906,355.19	235,471,429.04
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	47,596,010,522.26	50,379,131,276.98
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ		
АЖИЛЛАГСАДТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛ	25,635,710,610.96	25,428,561,323.61
Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал	23,082,082,306.66	22,881,751,957.59
Цалин	23,082,082,306.66	22,881,751,957.59
Цалингийн тусгай нэмэгдлүүд		
Нийгмийн хамгааллын шимтгэл	2,553,628,304.30	2,546,809,366.02
НДШ-ийн зардал	2,553,628,304.30	2,546,809,366.02
ЭМД-ийн хураамж		
БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ УРСГАЛ ЗАРДАЛ	12,539,500,145.55	14,304,350,664.76
Тогтмол зардал		
Гэрэл цахилгааны зардал	549,808,403.00	516,694,552.70
Түлш халаалтын зардал	386,467,372.33	445,898,585.74
Цэвэр, бохир усны зардал	142,980,521.56	136,879,751.64
Хоолны зардал		
Эмийн зардал	3,045,066.77	3,927,555.16
Бусад бараа үйлчилгээний зардал		
Бичиг хэргийн зардал	80,211,341.59	124,516,999.59
Тээвэр, шатахууны зардал	29,800,409.72	33,046,478.74
Шуудан холбооны зардал	224,736,239.43	250,405,027.62
Дотоод томилолтын зардал	15,469,393.17	29,934,432.00

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Гадаад томилолтын зардал	54,332,056.00	65,056,999.65
Ном, хэвлэлийн зардал	67,949,268.57	70,167,682.61
Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	1,303,545,122.86	1,719,266,596.73
Сургалт семинарын зардал	626,547,371.10	626,109,020.60
Эрдэм шинжилгээний ажлын зардал	3,292,698,777.90	3,485,285,855.22
Жижиг эд хогшил худалдан авах зардал	313,314,068.45	777,181,445.30
Зөөлөн эдлэл, нормын хувцасны зардал	2,945,851.88	16,274,712.82
Төлбөр, хураамж, татварууд	112,653,699.34	183,650,248.86
Харуул хамгаалалтын зардал	299,175,900.00	302,159,900.00
Банкны үйлчилгээний хураамж	6,711,169.28	8,933,830.23
Төрийн өмнөөс гүйцэтгүүлсэн АҮТөлбөр		
Маягт хэвлүүлэх зардал		
Урсгал засварын зардал	777,306,865.21	796,269,994.60
Биеийн тамрын уралдаан тэмцээний зардал	92,604,864.95	102,789,980.00
Гадаад арга хэмжээний зардал	198,305,429.83	297,164,760.19
Оюутны үйл ажиллагааны зардал	327,042,823.91	393,241,022.48
Байрны түрээсийн зардал		
Холбооны суваг ашигласны төлбөр		
Элэгдлийн зардал	2,886,229,543.33	2,795,590,437.70
Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	291,301,808.21	566,091,570.72
ОУ-ын байгууллагын гишүүний татвар		
Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшуулал	354,637,792.28	473,562,187.32
Бусад зардал	99,678,984.88	84,251,036.54
Капиталжаагүй хөрөнгө оруулалтын зардал		
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	38,175,210,756.51	39,732,911,988.37
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	9,420,799,765.75	10,646,219,288.61
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГО		
Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн олз	982,269,547.30	98,840,720.47
Хөрөнгө худалдсаны олз		
Үндсэн хөрөнгө худалдсаны олз		
Бусад хөрөнгө борлуулалтын орлого		
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН	982,269,547.30	98,840,720.47
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ		
Гадаад валютын ханшийн зөрүүгийн гарз	95,643,656.77	275,392,959.90
Хөрөнгө худалдсаны гарз		28,064,060.58
Бараа материал худалдсны гарз		
ҮНДСЭН БУС ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	95,643,656.77	303,457,020.48
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН	10,307,425,656.28	10,441,602,988.60

4.4 АУДИТ ХИЙГДСЭН МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН

ТАЙЛАНТ ХУГАЦАА: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон тайлан

	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГО		
	ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,906,104,693.85	3,020,417,610.00
	Улсын төсвөөс	1,860,921,897.85	1,055,561,000.00
	Урсгал / тогтмол зардал /	1,100,000,000.00	882,983,400.00
	Тэтгэвэр тэтгэмж		75,452,600.00
	Хөрөнгө оруулалт барилга	659,985,297.85	-
	Бусад / Замын зардал /	100,936,600.00	97,125,000.00
	Орон нутгийн төсвөөс / МСҮТ, Ахлах сургууль /	228,149,636.00	237,423,510.00
	Бусад төсөвт байгууллагаас / СТС/	1,077,717,000.00	1,521,913,600.00
	Нийгмийн даатгалын сангаас	-	-
	Бусад тусгай зориулалтын сангаас / төсөл, хөтөлбөр /	1,739,316,160.00	205,519,500.00
	Тусламжийн орлого	-	-
	БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО	42,212,936,231.27	44,778,072,873.58
	Өмчийн орлого	-	-
	Төсөвт байгууллагын төлбөртэй үйлчилгээний орлого	35,057,882,928.74	37,396,671,576.16
	Торгууль, төлбөрийн орлого	7,155,053,302.53	7,381,401,297.42
	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	47,119,040,925.12	47,798,490,483.58
	ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГА		
	АЖИЛЛАГСАДТАЙ ХОЛБОГДСОН ЗАРДАЛ	25,614,600,040.66	25,461,476,806.94
	Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал	23,012,404,309.01	22,924,917,566.83
	Цалин	23,012,404,309.01	22,924,917,566.83
	Цалингийн тусгай нэмэгдлүүд	-	-
	Нийгмийн даатгал	2,602,195,731.65	2,536,559,240.11
	НДШ-ийн зардал	2,602,195,731.65	2,536,559,240.11
	БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	9,971,906,030.37	11,570,893,049.65
	Нийтлэг чанартай зардал	3,853,897,035.19	4,711,673,953.18
	Бичиг хэргийн зардал	37,537,214.00	54,638,946.26
	Гэрэл цахилгааны зардал	549,808,403.00	516,694,552.70
	Түлш, халаалтын зардал	395,651,702.54	452,255,516.74
	Цэвэр, бохир усны зардал	141,692,466.35	136,879,751.64
	Байрны түрээсийн зардал	-	-
	Тээвэр, шатахууны зардал	26,349,005.00	34,203,008.00
	Шуудан холбооны зардал	224,459,893.20	250,324,589.11
	Холбооны суваг ашигласаны зардал	-	-
	Томилолтын зардал	17,627,578.40	28,657,824.00
	Дотоод	17,627,578.40	28,657,824.00
	Гадаад	-	-

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Ном, хэвлэлийн зардал / Тогтмол хэвлэлийн зардал /	25,434,554.00	27,243,723.00
Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	439,277,806.17	857,005,597.77
Урсгал засварын зардал	785,630,395.00	772,622,248.98
Сургалт семинарын зардал / Багшийг дэмжих зардал /	631,682,796.40	645,945,814.62
Төлбөр, хураамж+Банкны шимтгэл	237,573,495.13	563,130,254.76
Харуул, хамгаалалтын зардал	299,175,900.00	302,159,900.00
Банкны үйлчилгээний хураамж	-	-
Маягт хэвлүүлэх зардал / Хэвлэл мэдээлэл суртал. Зардал/	41,995,826.00	69,912,225.60
Хөрөнгийн төлбөр	-	-
Бусад зардал	-	-
Тусгай материал, үйлчилгээний зардал	6,118,008,995.18	6,859,219,096.47
Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	1,199,835,618.17	1,707,062,604.54
Эрдэм шинжилгээний ажлын зардал	3,768,159,459.92	3,439,874,759.33
Ерөнхий боловсролын сургуулийн СБЗ	-	-
Зөөлөн эдлэл, нормын хувцас худалдан авах зардал	-	-
Оюутны үйлчилгээний зардал	473,894,178.00	566,402,603.00
Хоолны зардал	-	-
Эмийн зардал	-	-
Гадаадын зочны зардал	257,171,914.09	367,546,354.60
Биеийн тамирын уралдаан, тэмцээний зардал	86,813,824.00	79,189,038.00
ОУ-ын суваг ашигласаны төлбөр	-	-
Музейн үзмэр худалдан авах зардал	-	-
Түүх соёлын дурсгалт зүйлийг хамгаалах зардал	-	-
Соёл урлаг хөгжүүлэх зардал	-	-
Хүүхдийн ба баримтад киноны зардал	-	-
Хот суурингийн ерөнхий төлөвлөгөөний зардал	-	-
Гудамжны гэрэлтүүлэг, цэвэрлэгээний зардал	-	-
Хөтөлбөр болон төслийн дотоодын урсгал зардал	-	-
Гэмт хэргээс сэргийлэх арга хэмжээ	-	-
Улсын тооллогын зардал	-	-
Мэдээлэл сурталчилгааны зардал	-	-
Ургамал хамгааллын зардал	-	-
Мал аж ахуйн үржлийн зардал	-	-
Газрын хянан баталгаажуулах зардал	-	-
Ойн хортон устгах, ойг арчлах зардал	-	-
Мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардал	-	-
Салбарын төвлөрсөн арга хэмжээ	332,134,001.00	699,143,737.00
Бусад бараа үйлчилгээний зардал	-	-
ЗЭЭЛИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТӨЛБӨР	-	-
Дотоод зээлийн үйлчилгээний төлбөр	-	-
Зээлийн хүү	-	-
ТАТААС, САНХҮҮЖИЛТ	394,285,224.32	484,852,009.82
Засгийн газрын дотоод санхүүжилт	-	-
Тусгай зориулалтын бусад сан	-	-
Төрийн сургалтын санд олгох татаас	-	-

Гадаад шилжүүлэг	-	-
Олон улсын байгууллагын гишүүний татвар	-	-
Бусад санхүүжилт	394,285,224.32	484,852,009.82
Оюутны тэтгэлэг / Замын зардал /	100,936,600.00	97,125,000.00
Нэг удаагийн тэтгэмж, урамшуулал	293,348,624.32	387,727,009.82
Төлбөрийн чадваргүй иргэдийн өмгөөллийн зардал	-	-
Бусад	-	-
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	35,980,791,295.35	37,517,221,866.41
ҮНДСЭН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	11,138,249,629.77	10,281,268,617.17
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨ		
Хөрөнгийн орлого	-	-
Хөрөнгө борлуулсаны орлого	-	-
Бусад хөрөнгө борлуулсаны орлого	-	-
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	-	-
Хөрөнгийн зарлага	2,216,423,613.85	3,633,493,688.58
Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах зардал	2,216,423,613.85	3,633,493,688.58
Бараа материал худалдан авах зардал	-	-
Нөөцийн бараа худалдан авах зардал	-	-
Хөрөнгийн бусад зардал	-	-
Ойжуулалтын зардал	-	-
Геологи хайгуулын зардал	-	-
Байгаль хамгаалах төслийн зардал	-	-
Их засварын зардал	8,486,890,563.04	4,557,389,377.50
Төсвийн хөрөнгөөр	659,985,297.85	-
Өөрийн хөрөнгөөр / Номын сангийн барилгын хуримтлал /	7,826,905,265.19	4,557,389,377.50
Хөрөнгийн бусад зардал	-	-
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	10,703,314,176.89	8,190,883,066.08
ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	(10,703,314,176.89)	(8,190,883,066.08)
МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ТЭНЦЭЛ	434,935,452.88	2,090,385,551.09
САНХҮҮГИЙН АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨ		
Зээл авсан	-	-
Буцаж орсон мөнгө	-	-
Төлсөн зээл	-	-
САНХҮҮГИЙН АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН		
НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	434,935,452.88	2,090,385,551.09
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	21,238,576,742.06	21,673,512,194.94
Мөнгө түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	21,673,512,194.94	23,763,897,746.03

4.3 АУДИТ ХИЙГДСЭН ӨМЧИЙН ӨӨРЧЛӨЛТИЙН ТАЙЛАН

ТАЙЛАНТ ХУГАЦАА: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон тайлан

	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2015 оны 12-р сарын 31 ны үлдэгдэл	19,882,266,188.17	17,783,332,342.48	33,830,532,333.05	71,496,130,863.70
2	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	-	-
3	НББүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
4	Тайлант үеийн цэвэр ашиг	-	-	-	-
5	2016 оны 12-р сарын 31 ны үлдэгдэл	19,882,266,188.17	17,783,332,342.48	33,830,532,333.05	71,496,130,863.70
6	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл	-	-	-	-
7	НББүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(3,590,401,523.70)	-	-	(3,590,401,523.70)
8	Тайлант үеийн цэвэр ашиг	-	-	10,441,602,988.60	10,441,602,988.60
9	2017 оны 12-р сарын 31 ны үлдэгдэл	16,291,864,664.47	17,783,332,342.48	44,272,135,321.65	78,347,332,328.60

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

4.5 АУДИТ ХИЙГДСЭН ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН

ТАЙЛАНТ ХУГАЦАА: 2017 оны 12 дугаар сарын 31-нээр дуусвар болсон тайлан

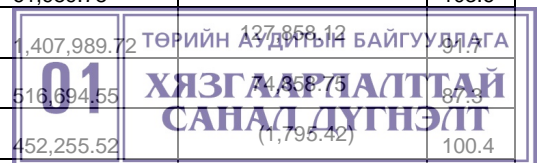
ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Дүн	Хувь
НИЙТ МӨНГӨН ДҮН	64,111,239.43	69,472,002.68	5,360,763.25	
Мөнгөн хөрөнгийн 2017.01.01-ний үлдэгдэл	21,673,512.19	21,673,512.19	0.00	100.0
Тайлант жилийн орлого	42,437,727.24	47,798,490.48	5,360,763.24	127.2
Үндсэн үйл ажиллагааны орлого	37,566,261.60	40,417,089.19	2,850,827.59	107.6
Төсвийн санхүүжилт	2,213,230.82	1,498,504.01	(714,726.81)	67.7
Хөрөнгө оруулалт /барилга ИЗ/	500,000.00	-	(500,000.00)	-
Хөрөнгө оруулалт СТТ, лаборатори	-	-	-	
Бодлогын дэмжлэг, ЭШ төсөл хөтөлбөр	87,647.30	205,519.50	117,872.20	234.5
МСҮТ-ийн хувьсах зардал	52,107.90	69,003.21	16,895.31	132.4
Лицей сургуулийн хувьсах зардал	120,331.40	168,420.30	48,088.90	140.0
Тэтгэвэр тэтгэмж	135,723.92	75,452.60	(60,271.32)	55.6
Тогтмол зардлын СХ	1,215,992.80	882,983.40	(333,009.40)	72.6
Оюутны замын зардал	101,427.50	97,125.00	(4,302.50)	95.8
Сургалтын төлбөрийн орлого	35,353,030.78	38,918,585.18	3,565,554.40	110.1
Бакалаврын сургалтын төлбөр	31,084,235.97	34,815,132.41	3,730,896.44	112.0
Магистрын сургалтын төлбөр	2,257,416.50	2,001,193.35	(256,223.15)	88.6
Докторын сургалтын төлбөр	435,928.01	390,143.04	(45,784.97)	89.5
Гадаад оюутны төлбөр	962,370.30	1,231,804.27	269,433.97	128.0
МСҮТ-ийн сургалтын төлбөр	33,480.00	9,042.00	(24,438.00)	27.0
Лицей сургуулийн сургалтын төлбөр	579,600.00	471,270.11	(108,329.89)	81.3
Туслах үйл ажиллагааны орлого	4,871,465.64	7,381,401.30	2,509,935.66	151.5
Оюутны дотуур байрны	926,120.00	907,189.57	(18,930.43)	98.0
Гадаад оюутны байрын орлого	70,000.00	134,791.09	64,791.09	192.6
Дотоод оюутны байрын орлого	856,120.00	772,398.48	(83,721.52)	90.2
Үйл ажиллагааны бус орлого	3,945,345.64	6,474,211.73	2,528,866.09	164.1
ААТ нэгжийн орлого	810,683.60	934,237.38	123,553.78	115.2
ЭШ-ний гэрээт ажил, төслөөс орох	1,441,672.64	2,230,080.57	788,407.93	154.7
Түрээсийн орлого	95,858.10	129,336.54	33,478.44	134.9
Хадгаламжийн хүүгийн орлого	753,373.30	1,913,651.39	1,160,278.09	254.0
Хандив	249,155.10	200,292.91	(48,862.19)	80.4
Зуны болон түр сургалтын орлого	236,310.00	175,331.74	(60,978.26)	74.2
Диплом, үнэмлэхийн орлого	91,228.00	93,634.01	2,406.01	102.6
Хураамж, бусад	267,064.90	797,647.19	530,582.29	298.7
НИЙТ ЗАРДАЛ	52,725,284.46	45,708,104.93	7,017,179.53	
А. УРСГАЛ ЗАРДАЛ	41,177,881.65	38,038,597.71	3,139,283.94	86.7
Цалин хөлсний зардал	27,029,994.95	25,461,476.81	1,568,518.14	92.4
Цалин хөлс, нэмэгдэл урамшуулал	24,346,234.77	22,924,917.57	1,421,317.20	94.2
НДШ	2,683,760.18	2,536,559.24	147,200.94	94.2

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудит

Бараа үйлчилгээний нийтлэг зардал	4,598,267.26	4,200,948.90	397,318.36	94.5
Бичиг хэргийн зардал / захиргаа /	69,442.30	54,638.95	14,803.35	91.4
Аж ахуйн зардал	810,254.32	784,443.15	25,811.17	78.7
Шуудан холбооны зардал	51,833.40	32,458.35	19,375.05	96.8
Шатахуун, сэлбэгийн зардал	50,389.20	34,203.01	16,186.19	62.6
Албан томилолт / захиргаа /	64,525.40	28,657.82	35,867.58	67.9
Шагналын зардал	43,300.00	74,281.65	(30,981.65)	44.4
Төвлөрсөн арга хэмжээний зардал	80,530.00	72,651.01	7,879.00	171.6
Ойн арга хэмжээний зардал	506,650.00	570,571.08	(63,921.08)	90.2
ГАХ, хамтын ажиллагааны зардал	320,288.50	329,630.93	(9,342.43)	112.6
Тусламж тэтгэлэгийн зардал	82,723.50	116,781.66	(34,058.16)	102.9
Тэтгэвэр тэтгэмжийн зардал	290,530.43	270,945.35	19,585.08	141.2
Урсгал засварын зардал	1,593,655.50	1,202,685.63	390,969.87	93.3
Төлбөр хураамжийн зардал	565,532.71	566,075.75	(543.04)	75.5
Хэвлэл мэдээлэл, зар сурталчилгааны зардал	68,612.00	62,924.58	5,687.42	100.1
Сургалтын үйлчилгээний зардал	4,514,862.97	3,403,331.84	1,111,531.13	91.7
Тогтмол хэвлэлийн зардал	43,930.90	27,243.72	16,687.18	75.4
Хичээл практикийн зардал	2,301,871.38	1,587,103.95	714,767.43	62.0
Интернэтийн зардал	280,224.93	217,866.24	62,358.69	68.9
Оюутны үйл ажиллагааг дэмжих зардал	291,643.50	171,406.81	120,236.69	77.7
Оюутны тэтгэлэг	478,214.20	396,696.09	81,518.11	58.8
Оюутны замын зардал	80,588.50	97,125.00	(16,536.50)	83.0
Уралдаан тэмцээний зардал	89,474.90	70,473.64	19,001.26	120.5
Мэргэжлийн олимпиадын зардал	132,208.70	143,695.71	(11,487.01)	78.8
Гадаад багшийн зардал	71,963.00	24,103.02	47,859.98	108.7
Багш, ажилтны үйл ажиллагааг дэмжих зардал	744,742.96	667,617.65	77,125.31	33.5
Эрдэм шинжилгээ, инновацийн зардал	3,498,908.63	3,564,850.44	(65,941.81)	89.6
Эрдэм шинжилгээ, Инновацийн зардал	2,054,795.53	2,778,889.58	(724,094.05)	101.9
Судалгааны суурь зардал	389,000.00	345,436.96	43,563.04	135.2
Өндөр түвшний судалгаа, залуу судлаач, МС	514,048.60	343,915.68	170,132.92	88.8
ТДС-ийн зардал	13,932.00	12,048.68	1,883.32	66.9
Зочин профессор нээлттэй ажлын байр	432,514.00	-	432,514.00	86.5
Бодлогын судалгааны төв	34,793.00	22,569.75	12,223.25	64.9
ЭШ-ний төсөл хөтөлбөр	-	-	-	
Хиймэл дагуул хөөргөхтэй холбоотой төсөл хэрэгжүүлэх	59,825.50	61,989.78	(2,164.28)	103.6
Тогтмол зардал	1,535,847.84	1,407,989.72	127,858.12	97.7
Гэрэл цахилгаан	591,553.30	516,694.55	74,858.75	87.3
Халаалтын зардал	450,460.10	452,255.52	(1,795.42)	100.4
Цэвэр, бохир усны зардал			37,099.65	

Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудит

		173,979.40	136,879.75		78.7
Харуул хамгаалалтын зардал		319,855.04	302,159.90	17,695.14	94.5
Б. ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		11,547,402.81	7,669,507.22	3,877,895.59	66.4
Хөрөнгийн зардал		5,001,217.77	2,813,852.40	2,187,365.37	56.3
Барилгын хөрөнгө оруулалт		174,000.00	63,927.91	110,072.09	36.7
Барилга байгууламжийн ИЗ-ын зардал		769,389.80	748,450.27	20,939.53	97.3
Тоног төхөөрөмж худалдан авах зардал		1,496,387.71	1,352,295.69	144,092.02	90.4
Тавилга, эд хогшил худалдан авах зардал		1,187,388.36	421,954.74	765,433.62	35.5
Ном сурах бичиг худалдан авах зардал		424,051.90	200,215.77	223,836.13	47.2
Тээврийн хэрэгсэл		25,000.00	21,285.00	3,715.00	85.1
Биет бус хөрөнгө		425,000.00	5,723.02	419,276.98	1.3
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт-лаборатори		-	-	-	
Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт-номын сан		500,000.00	-	500,000.00	-
Номын сангийн барилгын хуримтлал		6,546,185.04	4,855,654.82	1,690,530.22	74.2
МӨНГӨН ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ 2017.12.31-нээрх		6,514,489.33	23,763,897.75	17,249,408.42	364.8

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2018 оны 03 дугаар сарын 30

№ 04/122

Улаанбаатар хот

САГ-2018/111/СТА-ТӨҮГ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу гүйцэтгэсэн Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны Санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

МУИС-ийн Удирдах зөвлөлийн 2017 оны 03 сарын 31-ний өдрийн 07 тоот тогтоолоор шагналын зардалд 43.3 сая төгрөг, ойн арга хэмжээний зардалд 404.5 сая төгрөг нийт 447.8 сая төгрөг зарцуулахаар төсөв баталсан байна.

МУИС-ийн 75 жилийн ойн арга хэмжээний зардалд 491.4 сая төгрөг, Баяр ёслол соёлын арга хэмжээний зардалд 74.6 сая төгрөг, эрдэм шинжилгээний маркетинг шагнал урамшуулалд 220.9 сая төгрөг нийт 786.9 сая төгрөгийг баяр ёслол ойн арга хэмжээ, шагнал урамшуулалд олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 4.2-т "Төрийн өмчийн төлөөллийг хэрэгжүүлж байгаа хуулийн этгээдийн эд хөрөнгийг үр ашигтай захиран зарцуулах талаар санал боловсруулж төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад оруулах", Монгол Улсын Засгийн газрын 2014 оны 5 дугаар сарын 10-ны өдрийн "Төсвийг хэмнэлтийн горимд шилжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай" 147 дугаар тогтоолын 3.-т "төсвийн хөрөнгөөр арга хэмжээ зохион байгуулахгүй байх", Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2017 оны 2 дугаар сарын 14-ний өдрийн 86 дугаар тогтоолын 3.2-т "Төрийн өмчит хуулийн этгээд нь өөрийн чиг үүрэг зорилтыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай эд хөрөнгийн жагсаалтыг гарган хуульд заасан хугацаанд Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар батлуулна" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт тавих, албан шаардлага өгөх..." Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төлбөрийн акт тавих, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1.3 "Төсвийн хөрөнгийг үр ашиггүй, батлагдсан хэмжээнээс хэтрүүлэн зарцуулж, Төсвийн тухай хуулийн холбогдох заалтыг зөрчсөн" гэж заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Төсвийн хөрөнгийг үр ашигтай, зориулалтын дагуу хариуцлагатайгаар захиран зарцуулах;
2. Албан шаардлагын биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч Я.Төмөрбаатар, Ерөнхий нягтлан бодогч Л.Гоёцэцэг нарт даалгав.

ӨГСӨН:
САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР *[Signature]* Ц.НАРАНЧИМЭГ
АХЛАХ АУДИТОР *[Signature]* Д.ЦЭРЭНДОРЖ
ГЭРЭЭГЭЭР ГҮЙЦЭТГЭГЧ:
"ГОЛДЕН ПЭЙЖ" АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ *[Signature]* С.ОЮУНГЭРЭЛ

ЗӨВШӨӨРСӨН:
МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ
[Signature] Я.ТӨМӨРБААТАР
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
111714746
УХД007/201804389 Л.ГОЁЦЭЦЭГ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцаж албан тушаалтанд хариуцахаар тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

01 ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АКТ

2018 оны 03 дугаар сарын 30

№ 02/61

Улаанбаатар хот

САГ-2018/111/СТА-ТӨҮГ

Төлбөр барагдуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу гүйцэтгэсэн Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны Санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Төрийн өмчийг түрээслүүлэх гэрээ байгуулаагүйгээс 6,368,307 төгрөгийн орлогыг төсөвт дутуу төвлөрүүлсэн байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.6.2-т "Төсвийн захирагч нь төсвийн асуудлаа өөрийн харьяалагдах дээд шатны төсвийн захирагчаар дамжуулан шийдвэрлүүлдэг байх", Засгийн газрын 2001 оны 134 дүгээр тогтоолоор баталсан "Төрийн өөрийн өмчийн эд хөрөнгө түрээслүүлэх журам"-ын 2.14-т "Төрийн өөрийн өмчийн үл хөдлөх хөрөнгийн түрээсийн гэрээг Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газраар батлуулан Оюуны өмч, улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт бүртгүүлнэ" гэж заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт тавих, албан шаардлага өгөх..." Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төлбөрийн акт тавих, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 3.1.6-д "Төрийн өмчийн байр, эд хөрөнгийг ашиглуулсны төлбөр болон борлуулсны орлогыг дутуу төвлөрүүлсэн эсвэл төвлөрүүлээгүй" гэж заасныг үндэслэн **ТОГТООХ нь:**

1. Төсөвт төвлөрүүлээгүй 6,368,307 төгрөгийг Үндэсний аудитын газрын Төрийн сан дахь Улсын төсвийн орлогын 100900000601 тоот дансанд төвлөрүүлэх;
2. Актын биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 30-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч Я.Төмөрбаатар, Ерөнхий нягтлан бодогч Л.Гоёцэцэг нарт даалгав.

АКТЫГ

ТОГТООСОН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР *Ц.Наранчимэг*
АХЛАХ АУДИТОР

Д.ЦЭРЭНДОРЖ

ГЭРЭЭГЭЭР ГҮЙЦЭТГЭГЧ:

"ГОЛДЕН ПЭЙЖ" АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ *С.Оюунгэрэл*

ЗӨВШӨӨРСӨН:

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ
У.Доржиев Я.ТӨМӨРБААТАР

ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
УХД0072 9104399 Л.ГОЁЦЭЦЭГ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцагч албан тушаалтанд хариуцагаа тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Akt\2018\0330SAG1.Docx

070459

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2018 оны 03 дугаар сарын 30

№ 02/123

Улаанбаатар хот

САГ-2018/111/СТА-ТӨҮГ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.1-д заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу гүйцэтгэсэн Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны Санхүүгийн тайлангийн аудитаар дараах зөрчил илэрлээ. Үүнд:

Тус сургуулийн захирлын А/341 дүгээр тушаалаар үндсэн хөрөнгийн тооллого явуулах шийдвэр гарсан боловч 42,222.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөнд тооллого хийсэн тухай илтгэх хуудасгүй, тооллогын дүнг нэгтгэсэн тайлан эцэслэн гараагүй байхад үндсэн хөрөнгийн 2017 оны жилийн эцсийн тооллогын дүнг эцэслэн нэгтгэлгүйгээр санхүүгийн тайлан гаргасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.2.1-д "жилийн санхүүгийн тайлан гаргахын өмнө хөрөнгө, төлбөр тооцооны тооллогыг заавал хийнэ", 20 дугаар зүйлийн 20.2-т "ерөнхий нягтлан бодогч...", 20.2.6-д "эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч худалдан авагчтай тооцоо нийлж үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах" гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт тавих, албан шаардлага өгөх..." Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төлбөрийн акт тавих, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1.1-т "Нягтлан бодох бүртгэлийг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, холбогдох стандарт, журам, шаардлагын дагуу зохих ёсоор хөтлөөгүй" гэж заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Жилийн эцсийн тооллогын дүнг эцэслэн нэгтгэсний дараа санхүүгийн тайлан гаргаж байх;
2. Албан шаардлагын биелэлтийг 2018 оны 6 дугаар сарын 15-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Захирлын үүрэг гүйцэтгэгч Я.Төмөрбаатар, Ерөнхий нягтлан бодогч Л.Гоёцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ӨГСӨН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ
АХЛАХ АУДИТОР
Д.ЦЭРЭНДОРЖ
ГЭРЭЭГЭЭР ГҮЙЦЭТГЭГЧ:
"ГОЛДЕН ПЭЙЖ" АУДИТ ХХК-ИЙН
ЗАХИРАЛ С.ОЮУНГЭРЭЛ

ЗӨВШӨӨРСӨН:

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Я.ТӨМӨРБААТАР
ЕРӨНХИЙ НЯГТЛАН БОДОГЧ
УХД00729104399 Л.ГОЁЦЭЦЭГ

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаасүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халах тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу харилцагч албан тушаалтанд харилцага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

\\10.10.10.20\Bichig_Khereg\Alban Shaardlaga\2018\0330SAG22.Docx

070757

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
ХЯЗГААРЛАЛТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:62-26-32-30
E-mail: info@audit.gov.mn

МОНГОЛ УЛСЫН ИХ СУРГУУЛИЙН
ЗАХИРЛЫН ҮҮРЭГ ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Я.ТӨМӨРБААТАР ТАНАА

2018.03.15 № 06/761
танай _____ -ны № _____ -т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлт

Аудитын гол асуудалд дурдсан алдаа, зөрчлийг эс тооцвол, Монгол Улсын Их сургуулийн 2017 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүнгийн тайлан, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг материаллаг зүйлсийн хувьд Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж, Сангийн сайдын баталсан бодлого, журам, зааврын дагуу үнэн, бодитой, шударга илэрхийлсэн тул хязгаарлалттай санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Монголын Улсын Их сургуулийн 2017 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дахь үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, програм хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

\\10.10.10.20\Bichig_Kherel\Yawsan_Bichig\2018\0315SAG99.Docx

071419

01

ТӨРИЙН АУДИТЫН БАЙГУУЛЛАГА
**ХЯЗГААРЛАЛТТАЙ
САНАЛ ДҮГНЭЛТ**

Аудитын гол асуудал

- Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газрын шийдвэргүйгээр 30,752.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 19,080.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг данснаас хассан;
- Актлагдсан болон данснаас хассан хөрөнгөнд хамаарах 4,770.3 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний нэмэгдэл дансны дүнг хорогдуулаагүй;
- Гадаад оюутны сургалтын төлбөр, буфет, заалны түрээсийн төлбөр, хандивын орлого болон тендерийн материалын 2,457.1 сая төгрөгийн орлогыг бэлнээр хүлээн авч зарцуулсан ба кассын бүртгэлийн дэвтэр хөтлөөгүй;
- Тайлант оны эцэст 578.3 сая төгрөгийн авлага, 305.2 сая төгрөгийн өглөгийг тооцоо нийлж, актаар баталгаажуулаагүй;
- Худалдан авах ажиллагааны тендер зарласан боловч тендер сонгон шалгаруулалтын хуулийг мөрдлөг болгон ажиллаагүй;
- Дотоод хяналтын 2 ажилтантай ба санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналтыг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй зэрэг зөрчлүүд нь санхүүгийн тайлангийн оршин байх, эрх ба үүрэг, иж бүрэн байдал, үнэлгээ, хэмжилт, толилуулга, үнэн зөв байдал гэсэн батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1–д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагуудын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ
БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.НАРАНЧИМЭГ

\\10.10.10\Bichig_Kheregi\Yawsan_Bichig\2018\0315SAG99.Docx